

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XLII No. 16
Agosto 21, 2011
www.philippinerevolution.net

Editorial

Pamatukan ang padihot nga *charter change* sang imperyalismong US!

Kahimbon ang mga upisyal sang gubyernong Aquino, lubos nga ginaduso subong sang imperyalismong US ang *charter change* (*cha-cha*) o pagbag-o sang 1987 konstitusyon sang Pilipinas. Direkta nga nagapasilabot ang US sa internal nga halambalanon sang pungsod sa hayag nga pagpamilit sini nga kuhaon ang prubisyon sa konstitusyon nga nagadumili sa mga dumuluong nga korporasyon nga mag-angkon sang mayoryang kontrol sa mga kumpanya nga may operasyon sa Pilipinas.

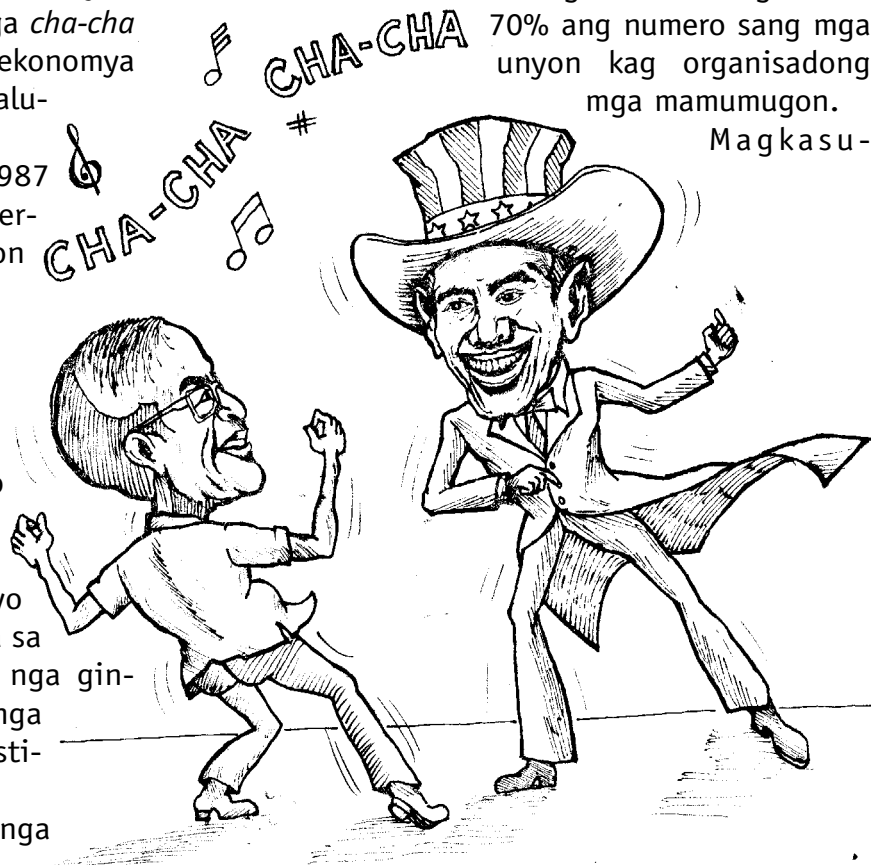
Dapat mabaskog nga pamatukan sang pumulu-yong Pilipino ang maniobra nga ini sang imperyalismong US. Labi lang nga magalapak ini sa kahilwayan pang-ekonomya sang Pilipinas nga ginlapak sa nagtaliwan nga 25 tuig sang mga polisiya sang liberalisasyon, deregulasyon, pribatisasyon kag denasyunalisasyon. Ang ginaduso nga *cha-cha* sang US magabunga sa lubos nga pang-ekonomya nga rekolonisasyon sang Pilipinas kag malubong ini sa labing madalom nga krisis.

Kon usisaon, napaslawan ang 1987 konstitusyon nga pungan ang mga imperyalista nga dambungan ang pungsodnon nga patrimonya sang Pilipinas. Halin sang ulihi nga bahin sang dekada 1980, hugot nga ginpatuman sang magkasunod nga papet nga rehimen ang mga polisiya nga ginpapaog sang International Monetary Fund kabaylo ang bag-o nga mga utang. Lunsay nakasentro ini sa pagbukas sang ekonomya sa operasyon sang dumuluong nga mga monopolyo kapitalista kag pagkuha sang mga taripa sa dumuluong nga negosyo. Sunud-sunod nga ginaprubahan ang mga layi nga direkta nga nagalapas sa reaksyunaryong 1987 konstitusyon.

Agud “buyukon” ang dumuluong nga

mga mamuhunan, labi nga gintapna ang mga mamugon nga Pilipino kag ginpungan ang pagpataas sang ila sweldo. Ginpasar ang layi sang 1989 nga Wage Rationalization Act nga nagkuha sa pungsodnon nga talaksan sa minimum nga sweldo. Gindugangan man sang Herrera Law ang Labor Code kag ginhatagan-dalan ang kontraktualisasyon sang pangabudlay kag nagpanaog sang dugang nga mga restriksyon sa kinamatarung nga magwelga. Gingamit ini sang mga kapitalista agud labing panubun ang sweldo kag pungan ang obreros sa pagtukod sang unyon. Sining nagligad nga 20 anyos, halos nalansang ang sweldo sang obreros nga tuman kakulang kumparar sa pagtimbuok sang presyo sang balaklon. Halin sadto nagtibusok sang halos 70% ang numero sang mga unyon kag organisadong mga mamuhunan.

Magkasu-

**Mga tampok
sa isyu nga ini...**

4Ps, perwisyo
kag pagpaniplang
sa imol
PAHINA 3

4 upisyal sg BJMP,
mga POW
PAHINA 7

Nagalala nga krisis
sa utang sg US

PAHINA 13

nod nga ginpatuman sang rehi-meng Aquino, Ramos, Estrada kag Arroyo ang mga Medium Term Philippine Development Plan santo sa programa sang IMF. Ginbuyok sini ang pagsulod sang mga dumuluong nga kapi-talista para hingalitan ang bara-to nga kusog-pangabudlay sang mga obrerong Pilipino. Ginsulod nila ang mga ginsapribado nga industriya pareho sang paghimo sang enerhiya, distribusyon sang tubig kag kuryente, mga imprastruktura sa transportas-yon kag mga *call center*. Gin-hingalitan nila ang deregulas-yon agud magpasaka sang pres-yo kag magbursa sang naga-padaku nga tubo.

Sining nagligad 25 tuig, na-paslawan ang programa nga ini nga pauswagon ang lokal nga ekonomya. Padayon nga naga-us-os ang sektor sang manupak-tura, nga amo ang motor sang ekonomya nga nagahimo sang manggad. Nagtibusok ang nu-mero sang mga empresa sa ma-nupaktura halin 7,500 sang 1999 pakadto sa 4,500 sang 2008. Kadungan nga nagtibusok ang numero sang ginaempleyo nga obrero halin 1.1 milyon pakadto sa 860,000. Nakaamot lang sang 23% ang manupaktu-ra sa kabilugang ekonomya, pareho sang lebel sini masobra 50 tuig na ang nagtaliwan.

Pila ka dekada nga “paggan-yat sa dumuluong nga mamuhu-nan” ang sentral nga elemento sang mga programa pang-ekono-mya nga ginapatuman sang nag-ligad nga mga rehimen. Pero si-ning nagligad nga 65 tuig sang neokolonyal nga republika, ang ekonomya sang Pilipinas permi nga ara sa krisis, indi makatindog sa kaugalingon kag pirme naka-sandig sa dumuluong nga utang kag pamuhunan. Ang manggad nga ginatuga sang sahing ma-ngunguma kag mamumugon per-mi ginahukhok sang mga dumu-luong nga daku nga kapitalista kag kahimbon ang mga parasi-tikong lokal nga nagaharing sahi.

Dinekada nga nagalala ang disempleyo, wala duta, kaimu-lon, kagulutmon, wala sang balay, mga epidemya kag iban pang balatian pangkatilingban. Samtang labi nga nagaserbi ang mga papet nga rehimen sa inte-res sang dumuluong nga kapital, labi sila nga nagakapaslawan nga sabton ang kinahanglanon sang pumuluyo kag ginapabug-at ang ila palas-anon. Samtang ginahatagan-ligwa sa buhis ang mga dumuluong nga kapitalista, padaku nga padaku naman ang ginsukot nga buhis sa pumulu-yo. Samtang ginahatagan sang lubos nga kahilwayan ang mga dumuluong nga kapitalista nga magtaas pa sang presyo, amo

man ang pagpugong sa pagpa-taas sang sweldo sang mga obrero. Samtang nagapadaku ang pondo nga ginatalana sa pagkigsosyo sa mga dumuluong nga daku nga negosyo, amo man ang paggamay sang ginatalana sa edukasyon kag serbisyo sos-yal.

Sa pagtulod nga amyenda-han ang 1987 konstitusyon, tuyo sang imperyalismong US kag mga idu-ido sini nga dala-yon nga ihaboy ang kahilwayan sa ekonomya. Handum nila nga kuhaon na ang tanan nga sablag kag hatagan-dalan ang wala la-tid nga pagdambong sang du-muluong nga daku nga kapital sa lokal nga ekonomya.

Ang pagtulod sang imperya-lismong US nga amyendahan ang konstitusyon sang Pilipinas nakaangut sa desperasyon sang gubjernong US sa atubang sang isa sa pinakamalala nga reses-yon sang pangkalibutanon nga sistemang kapitalista. Gusto sang US nga buksan ang mga bag-o pa nga prontera pang-ekonomya para mapalapad ang makuhaan sang hilaw nga ma-teryales kag barato nga kusog-pangabudlay. Ginahatagan-dalan sini ang pagsingki sang pag-panghimulos sa sahing mamumu-gon nga Pilipino kag ipaidalom sila sa mas grabe nga kundisyon sa pagtrabaho. Labi sini nga lu-nuron ang mga mangunguma nga Pilipino sa utang kag pagkaputo bunga sang wala untat nga pag-tambak sang mga dumuluong nga produktong agrikultural.

Nahibal-an sang imperyalis-mong US kag mga idu-ido sini nga peligroso ang pagduso sang *cha-cha*. Ang mga ginatulod nga pagbag-o sa konstitusyon sa idalom sang nagtaliwan nga tatlo ka rehimen lapnagon nga ginpamatukan sang pumuluyo bangud maathag nga ang mga ini nagasuporta sa pangpulitika nga ambisyon sang mga naga-haring hubon nga magpabilin sa poder. Sa pagtulod sang *cha-cha*, gusto sang US Embassy sa

<div><p>Tuig XLII No. 16 Agosto 21, 2011</p><p>Ang <i>Ang Bayan</i> ginabantala sa leng-gwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles. Mahimo ini i-download halin sa <i>Philippine Revolution Web Central</i> nga makit-an sa: www.philippinerevolution.net</p><p>Nagabaton ang <i>Ang Bayan</i> sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan. Malab-ot kami paagi sa e-mail sa: angbayan@yahoo.com</p><p>Ang <i>Ang Bayan</i> ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Pilipinas</p></div>	
Kaundan	
Editorial: Pamatukan ang padihot nga <i>charter change</i>	1
Ligal nga pagpandambong	3
4Ps, perwisyo kag pagpaniplang	3
Madinalag-on nga opensiba	
Mga opensiba sa Masbate	4
Mga suldado, patay sa Aurora	4
Opensiba sa Samar	5
<i>Safehouse</i> ginreyd sa Batangas	6
Mga upisyal, gindeklara nga POW	7
Opensiba nga mangunguma sa ST	8
Pagmina sa Jiabong	9
Aktibista, ginpatay sa Davao	10
Pagpanghalit sg estado	11
Nagalala nga krisis sg utang sa US	12
Balita	14

Maynila nga pagwaon nga may malapad nga suporta para diri. Pila ka yabing upisyal sang papet nga gubyrno ang naghambal na para sa *cha-cha* samtang mahalong nga ginalikawan ang halambalanon sa pagpalawig sang termino sang mga upisyal.

Pero kon iduso sang imperyalismong US kag ila mga idu-ido ang *cha-cha*, pat-ud nga atubangon nila ang determinadong pagbato sang pumuluyo sa dugang nga imperyalistang dominasyon, pagpang-ulipon kag pagpanghimulos. Ang pagbato sang banwa sa *cha-cha* pagbato sa neoliberal nga balayon sang imperyalistang globalisasyon. Kontra sila sa lubos nga pagbukas sang

pungsod sa pagpang-ulipon kag pagpanghimulos sang mga dumuluong nga kapitalista.

Makaligad ang halos tatlo ka dekada nga padayon nga paglala sang kahimtangan pangkatingban bunga sang mga polisiya sang liberalisasyon, deregulasyon, pribatisasyon kag denasyunalisasyon, nagapanawagan ang pumuluyong Pilipino nga pangapinan ang pungsodnon nga kahilwayan kag itib-ong ang mga makibanwahanon nga polisiya sa patag sang ekonomya. Handum nila nga tapuson ang dumuluong nga dominasyon sa ekonomya kag ang isa ka polisiya pang-ekonomya nga nagatib-ong sa interes sang pumuluyong Pilipino labaw sa tanan.

AB

Ligal nga pagpandambong

Sang nagligad nga 25 tuig, wala-tuo ang gin-aprubahan nga mga layi nga nagatuyo hatagan-dalan ang dumuluong nga pagpandambong sa pungsod. Sang 1987, nahimo ang Omnibus Investments Code nga nagapahanugot sa 100% dumuluong nga pagpanag-iya sa mga lokal nga empresa sa ginatawag mga prayoridad nga patag sang pamuhunan. Gin-aprubahan sang 1991 ang Foreign Investments Act nga labing naghatag-ligwa sa pagsulod sang dumuluong nga kapitalista kag naghatag sang mga insentibo para sa mga dumuluong. Gin-aprubahan man ang masunod:

>Special Economic Zone Act of 1995 nga naghatag-dalan sa pagtukod sang mga *special economic zone* pareho sa Cagayan, Zamboanga City kag Calabarzon kon sa diin lubos nga libre ang operasyon sang mga dumuluong nga mamuhunan.

>Mining Act of 1995 nga naghatag-dalan sa mga dumuluong nga kumpanya nga magkontrol sa malapad nga kadutaan para sa pagmina.

>Ratipikasyon sang General Agreement on Tariffs and Trade (GATT) of 1994 nga nangin balayon para sa todo-larga nga liberalisasyon sang mga layi sa negosyo kag pamuhunan.

>Pag-apruba sa Bank Liberalization Law of 1994, Build-Operate-Transfer Law of 1994, Oil Industry Deregulation Law of 1997 kag Investment House Liberalization Law of 1997.

AB

4Ps, perwisyo kag pagpaniplang sa imol

Lubos gid nga ginapabugal sang rehimeng Aquino ang Programang Pantawid Pamilyang Pilipino (4Ps) bilang programa nga nagatuyo kuno nga haw-ason ang pina-kaimol nga pumuluyo. Ang matuod, isa ini ka engrandeng programa sang pagpaniplang sa banwa agud pagwaon nga may programa ini para sa imol samtang ang matuod nga ginaalagaran amo ang daku nga dumuluong nga kapitalista.

Pagkatapos ang pila ka tuig nga pagpatuman sini halin pa sa panahon ni Arroyo, wala ini sang gindulot nga desaysibong pagbag-o sa lebel sang kabuhi sang minilyon nga nagaantus nga pumuluyo. Indi limos, kundi trabaho, dugang nga sweldo, pabalay, edukasyon kag ikaayong lawas ang singgit sang banwa. Wala sang gindulot ang 4Ps ni Aquino kundi perwisyo.

Pagpaniplang sa pumuluyo.

Ang 4Ps ni Aquino, sa kamatuoran, programa nga pangtakip-butas sa wala sang tikang sang nagharing rehimen nga desaysibong lubaron ang mga problema sang lapnagon nga disempleyo, pagpang-agaw sang duta kag wala sang duta, manubo nga sweldo kag pagtaas sang presyo nga amo ang nagdulot sang kaimulon sa pumuluyo. Ginapatuman ini ni Aquino agud hatagan-dalan ang mga polisiya sang pribatisasyon kag deregulasyon.

Ginapabugal sang rehimeng Aquino nga nag-abot na sa 100,000 pamilya ang nakabenepisyo sa programa. Bangud diri, plano ni Aquino ang pagtalana sang P39.5 bilyon sa 4Ps sa 2012 (halin P21.2 bilyon subong nga tuig) para kuno mag-abot sa 700,000 pamilya ang makabenepisyo sa 2012. Pero kabaylo sini, padayon nga ginapatumbayaan sang rehimeng Aquino ang mga serbisyo sosyal pareho sang edukasyon kag ikaayong lawas.

"4Ps...", sundan sa pahina 4

Ginatabunan sini ang daku nga pagbuhin nga ginahimo ni Aquino sa badyet sa edukasyon, ikaayong lawas kag iban pang serbisyo sosyal. Samtang ang isa ka kamot ni Aquino nagahatag sang limos, ang sa pihak naman niya nga kamot nagabuhin sa mas kinahanglanon nga pondo.

Samtang ginapabugal sini nga kabahin sang 4Ps ang pondo para sa mga nagabusong, pila ka gatos nga ospital publiko naman ang ginapasara sini. Nagahatag ang rehimen sang P15 kada bata nga nagabutho, pero masobra P1 bilyon man ang ginabuhin sini sa mga pangpubliko nga unibersidad kag kolehiyo. Sa pihak nga bahin, padayon nga ginadugangan sang rehimen ang pondo nga nakatalana sa pakigsosyo sa daku nga dumuluong nga kapitalista kag pangbayad sa utang sa luwas.

Perwisyo sa pumuluyo. Patimaan sang kawad-on sini sang tunay nga balatyagon sa imol, ginapatuman sang rehimen ang 4Ps sa paagi nga nagatuga sang daku nga perwisyo sa baylo nga kasulhayan sa magabenepisyo kuno diri. Para lang maghatag sang sinsilyo nga limos, labi pa sini nga ginapabudlayan ang mga pamilya nga kabahin sang programa.

Nagalingin ang ulo sang imol sa paglagas sa mga rekisito nga ginatakda para makakuha sang gamay nga limos. Mabatyagan nila ang pagtrato sa ila bilang mga imol, nga kinahanglan magluhod kag magpakita sang pamatuod sang ila kaimulon para lang malakip sa programa. Malain pa, ginalauman sa ila ang wala reklamo nga pagsunod sa mga dikta sang Department of Social Welfare and Development (DSWD), nakabulig man ini sa ila o indi.

Perwisyo sa imol sa syudad. Sa isa ka pagtuon sang Center for Women's Resource, isa ka institusyon nga nagapa-

ngapin sa kinamatarung sang kababainhan, sa kadam-an sang Metro Manila, pila ka prubinsya sa Bicol kag mga isla sang Mindoro kag Negros, kitaon gid ang pagpaniplang sang 4Ps. Isa ka daku nga kabaliskaran nga para lang mag-aplay bilang benepisyaryo, kinahanglan nila nga maggasto sang daku. Suno sa mga nainterbyu, nagaabot sa P350 ang kinahanglan gastuhon para sa mga dokumento nga rekisito sang DSWD. Bangud wala man sang pondo ang kadam-an sa ila, nagapangutang sila para diri.

Magamo, indi regular kag nagakaulihi ang pagpanagtag sang kwarta. Madamo sa mga benepisyaryo kinahanglan pa nga magpamasahe para makakadto sa mga upisina o mga bangko kon sa diin ginadeposito ang ila pondo. Masami wala sila sang nabaton kag kinahanglan pa nila nga mangutang sang pamasahe para makapauli. Kinahanglan adlaw-adlaw nila nga bantayan kon nag-abot na ang kwarta. Kon indi makuha ang kwarta halin sa bangko sa sulod sang tatlo ka adlaw, awtomatiko ini nga madula.

Obligadong magtambong sa mga pulong nga ginapatawag sang DSWD ang mga ginikanan nga benepisyaryo. Samtang nagapataas ang katungdanan sang isa ka benepisyaryo, mas madamo nga pulong ang kinahanglan niya nga tambungan. Kon indi, pagabuhinan sang P500 ang iya *cash grant*. Obligado sila nga magsunod sa kada dikta sang DSWD bisan indi kinahanglanon. Isa ka halimbawa sini ang pilit nga pagpatsek-ap sang mga bata--nagaulan man o masilak--para padayon nga makabaton sang pondo. Wala ini sang pulos, siling sang mga ginikanan, bangud wala man sang pondo nga pangbakal sa ginareseta nga bulong pananglitan magbalatian ang mga bata.

Kinahanglan adlaw-adlaw nga magsulod ang mga bata

para makabaton sang P15 kada adlaw. Pero sa Metro Manila, nagaabot na sa P50-100 ang gasto kada adlaw sang bata nga ara sa elementarya. Kon mas manubo sa 85% ang *attendance* sang isa ka bata sa eskwelahan, kuhaon ang P15 nga nakatakda para sa iya.

Perwisyo sa mga mangu-nguma. Sa Eastern Visayas, bangud sa pagdugang sang pondo may mga dugang nga benepisyaryo sa listahan. May pila ka bulan na ang nakaligad nga pasaligon sang bulig kada tatlo ka bulan ang mga bag-ong nakalista. Pero kadam-an o tanaan nga bag-ong lista tubtob sa listahan lang. Bisan naproseso na ang ila papeles, wala giha-pon sang ginabaton sila.

Sa daan na nga nakalista, may ara nga wala nakabaton sang kwarta o nabuhinan ang daan nga ginabaton nga kantidad. May mga pamilya nga labaw na gid ang pagkalisod pero wala nalakip sa listahan. May kabahin sang mataas nga sahi pareho sang gamay nga agalon nga mayduta, komersyante kag manggaranon nga mangunguma nga ginlakip sa 4Ps bangud kilala sila sa baryo.

Sa isa ka banwa sang Northern Samar, ginahimo pa nga negosyo ang 4Ps. Kahimbong ang gobernador kag upisyal sang DSWD, ginakuha sang isa ka negosyante ang nakatalana nga pondo sa isa ka bangko sa kabisera gamit ang *ATM card* sang mga benepisyaryo. Ini kuno para mabuhinan ang gasto sa transportasyon kag pagkaon sang mga benepisyaryo. Kabaylo sini, ginabuhinan niya sang 10% ang ginabaton nga kwarta sang mga ara sa listahan.

Gingamit man sa eleksyon. Sang nagligad nga tuig, ginpahog sang pila ka kandidato ang masa nga kon indi sila pagbotohon pagakuhaon sila sa listahan sang mga benepisyaryo. Gingamit man ini sa pagtunga sa masa kag pagsugyot sang kina-gamo sa tunga nila. AB

Madinalag-on nga taktikal nga opensiba sa Masbate kag iban pa nga prubinsya

Madinalag-on nga ginbunalan sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sa Bicol ang mga tropa sang 9th Infantry Division sang Philippine Army kag Philippine National Police (PNP) nga masupog nga nagalunsar sang kontra-rebolusyonaryong kampanya nga Oplan Bayanihan (OPB).

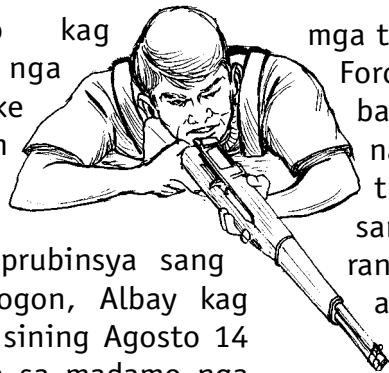
Koordinado kag sunud-sunod nga mga pag-atake ang gintigayon sang mga Pulang hangaway sa mga prubinsya sang Masbate, Sorsogon, Albay kag Camarines Sur sining Agosto 14 nga nagresulta sa madamo nga kaswalti sa pasistang Armed Forces of the Philippines (AFP) kag PNP.

Gintingub nga mga yunit sang BHB ang nagtigayon sang madinalag-on nga opensiba.

Ginsalakay sang mga Pulang hangaway ang Mobo Municipal Police Station bandang alas-2:30 sang aga kon sa diin tatlo ka pulis ang napilasan. Pag-abot sang alas-10 sang aga, gin-ambus kag ginpalukpan naman sang *command-detonated explosives* sang isa pa ka yunit sang mga gerilya ang nagtabang nga mga tropa sang 9th IB nga sakay sang isa ka trak sa Baryo Mayrangan, Masbate City. Apat nga suldado ang napatay sa ambus kag madamo nga iban pa ang napilasan.

Nagtuyo man nga mag-ayuda ang tropa sang 506th PNP Provincial Mobile Group halin sa Masbate City nga katambi lang sang banwa sang Mobo. Pero gin-ambus sila sang mga Pulang hangaway pag-abot sa Barangay Tugbo, Mobo. Napilitan sila nga magbalik sa Masbate City dala ang ila mga pilason.

Wala man makatabang ang

mga tropa sang Special Action Force sang PNP nga nakabase sa Barangay Lalaguina, Mobo kag ang mga tropa sang Bravo Coy sang 9th IB nga ara sa Barangay Armenia, Uson sang abangan kag palukpan man sila sang mga Pulang hangaway.

Ginharas man sang BHB ang mga detatsment sang 22nd IB kag CAFGU sa Baryo Alanao, Lupi, Camarines Sur kag sa Barangay Mayon, Castilla, Sorsogon.

Samtang, sunud-sunod ang mga ginlunsar nga aksyong militar sang mga Pulang hangaway sang Santos Binamera Command (SBC) batuk sa mga tropa sang AFP kag CAFGU sa Albay sining una nga tunga sang Agosto. Sabat ini sa demanda sang mga Al-

bayano nga mahatagan-hustisya ang mga paglapas sa ila mga kinamatarung kag masilutan ang mga berdugo militar kag CAFGU na daw sapat nga nagapanghalit sa ila mga komunidad.

Gin-ambusan sang mga operatiba sang SBC si Benedicto Lea, isa ka masupog nga aset sang militar sa Barangay Cagui-ba, Camalig sang Agosto 13. Gin-ambusan man sang isa ka tim sang SBC si Pfc. Leo Salcedo sang 83rd IB sa lindero sang Barangay Inarado kag Aloho, Daraga sang Agosto 8. Naagaw sa iya ang isa ka .45 kal. nga pistola.

Ginpalukpan sang isa ka tim sang SBC ang detatsment sang 22nd IB sa Barangay Francia, Ligao City sang Agosto 7. Pila ka oras antes ini, gin-isnayp sang isa ka tim sang SBC ang mga tropa sang 2nd IB sa Barangay Malobago, Guinobatan. Sa adlaw man nga ini, gin-ambusan sang isa ka yunit sang SBC si Salvador Caneso, 23 anyos, isa ka aktibo nga importer sang 22nd IB.

Ginharas man sang mga yunit sang SBC ang tropa sang 22nd IB sa Nagas, Oas sang Agosto 6 kag tropa sang 2nd IB sa Baryo Bololo, Guinobatan sang Agosto 1.

AB

4 suldado, patay sa sunud-sunod nga atake sa Aurora

Apat ka suldado sang 48th IB ang napatay sa magkasunod nga opensiba nga ginlunsar sang mga Pulang hangaway sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sa Barangay Diteki, San Luis, Aurora.

Ginpalapitan kag ginpalukpan sang isa ka yunit sang BHB ang masobra 20 suldado nga nakahukmong sa *barangay hall* sang Diteki mga alas-11:15 sang gab-i sang Agosto 12.

Masunod nga adlaw, ginpalukpan sang *command-detonated explosives* (CDX) kag ginpaulanan sang mga bala sang isa ka yunit sang BHB ang nag-ayuda nga pwersa sang 48th IB alas-9:10 sang aga. Nagapauli sa ila hedkwarters sa Baler ang mga nag-ayuda nga tropa sakay sang duha ka trak kag isa ka V150 *armored personnel carrier* sang palukpan sang CDX ang nagapanguna nga trak kag nagbalandra ini sa tunga sang karsada.

AB

BHB, naglunsar sang opensiba kontra sa 8th ID sa Samar

Naglunsar sang serye sang mga taktikal nga opensiba ang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sa prubinsya sang Samar batuk sa *search and destroy mission* sang 8th ID nga nagamaskara nga *peace and development operations* sa idalom sang Oplan Bayanihan.

Suno sa Efren Martires Command (EMC-BHB-Eastern Visayas), nagasingki na ang mga taktikal nga opensiba sa Samar halin pa sadtong Hunyo agud batuan ang pagpanghalit sang Oplan Bayanihan. Nakatum-ok ini sa pagtukod kag pagkumpuner sang mga

ka r s a d a

agud mapadasig ang daku nga deployment sang mga tropa nga nagalunsar sang *search and destroy operations* sang militar sa sa bilog nga isla.

Masunod ang mga taktikal nga opensiba nga ginlunsar.

Hulyo 20. Suno sa pinakaulihi nga report sang Arnulfo Ortiz Command, isa ka K3 *machine gun*, duha ka M16, tatlo ka .45 pistola, masobra 2,000 bala nga lain-lain ang kalibre, isa ka kahon sang bala sang *mortar*, malahalona nga dokumento kag iban pa ang naagaw sang mga Pulang hangaway sang ambusan nila ang isa sa 5 salakyan nga kombo sang 34th IB sa katung-

anan sang Baryo Concepcion kag Baryo Canligues, Paranas, Samar. Nauna na nga ginreport sa isyu nga Agosto 7, 2011 sang AB nga isa ka sarhento ang napatay kag anum ang napilasan sang palukpan sang *command-detonated explosives* ang militar antes sila paulanan sang bala.

Hulyo 13. Isa ka 9 mm pistola, isa ka .38 rebolber, isa ka .38 pistola kag duha ka *laptop* ang nakumpiska sang BHB sa isa ka reyde sa Sub-provincial Jail sa Barangay Lagundi, Catbalogan, Samar.

Hulyo 26. Gin-ambus sang mga espesyal nga operatiba sang BHB si Bolontoy Sosing, isa ka importante nga aset-paniktik sang militar.

Hunyo 6. Tatlo ka suldado ang napatay kag isa ang napilasan sang palukpan sang mga myembro sang Serafin Pacimos Command ang isa ka yunit sang 8th ID sa Barangay Matuguinao. Wala sang kaswalti sa bahin sang mga Pulang hangaway. **AB**

Safehouse sang PSOG sa Batangas, ginreyd sang BHB

Ginreyd sang Bag-ong Hangaway sang Banwa sa idalom sang Eduardo Dagli Command sang BHB-Batangas ang *safehouse* sang Provincial Special Operations Group sang Philippine National Police (PSOG-PNP) sa Barangay Talisay, Calatagan, Batangas sang Agosto 11 bandang alas-7:15 sang gab-i. Naabtan sang mga partisano sa *safehouse* ang isa ka upisyal sang PSOG nga si Rico Puno kag duha nga iban pa nga nagaserbi nga mga bantay sang PSOG. Si Puno, nga amo ang nagatindog nga upisyal-paniktik sang PSOG sa prubinsya, may madamo nga kaso kriminal batuk sa rebolusyonaryong kahublagan kag pumuluyo sa nakatundang Batangas.

Nagapanago sa isa ka manukan ang *safehouse* sang PSOG nga ginapanag-iyahan man ni Puno. Pero bangud sa mga reklamo sang pumuluyo natigayon nga salakayon ini sang BHB. Tilipunan sang mga bayaran nga armadong tinawo sang PSOG ang *safehouse* nga ini kag diri ginatago ang mga armas nga ginagamit sang mga sindikato

nga ginapadalagan ni Puno kag sang PSOG. Pila ka minutos nga nakigluthanganay si Puno sa mga partisano. Napilasan siya pero nakapalagyo. Nakumpiska sa *safehouse* ang isa ka karbin kag isa ka pistola nga kalibre .45.

Samtang sa Negros Occidental, ginreport sang Armando Sumayang Jr. Command sang Southwest Negros Front nga napilasan ang duha ka suldado sang 47th IB sang Philippine Army kag isa ka aset-paniktik sini sa isa ka operasyon nga gintigayon sang isa ka yunit partisano sang BHB sa Sipalay City sang Agosto 5.

Nagainuman ang mga suldado kag ila aset sa isa ka *videoke house* sa Sityo Bactolon, Barangay Camindangan sang salakayon sila sang mga Pulang hangaway. Napilasan sanday 2Lt. Rigor Borja kag Cpl. Juanito Fernando sang 47th IB Peace and Development Team kag si Roderick "Eric" Samulde, isa ka nortoryus nga aset-paniktik. Sang maglukpanay na nagpinalagyo ang iban nga suldado nga ara sa isa ka balay kag kaingod nga bas-

ketball court pakadto sa ila detatsment nga may tunga sa kilometro ang kalayuon. Wala man lang nila gintabangan ang mga pilason nila nga kaup-danan, lakip ang ila upisyal.

Ang operasyon partisano sa Sityo Bactolon nagapakita nga sa pihak sang kabutigan kag pag-surender kuno sang mga lokal nga lider masa napaslawan gihapon ang lambat paniktik sang kaway kag nagasulong ang armadong rebolusyon.

Sa Mountain Province, ginsunog sang mga residente nga tuman kaakig sa mga abusadong militar ang detatsment sang CAFGU sa Sityo Opu-can, Barangay Poblacion, Sadanga sang gab-i

sang Hulyo 22. Ang detatsment nga gintukod sang 77th kag 54th IB ginatawuhan sang 10 ka paramilitar kag sang nakadestino nga kadre sang AFP. Ginsulod sang mga residente ang detatsment samtang nagaoperasyon ang mga paramilitar.

Suno sa mga report, ginsunog sang mga residente ang detatsment para mapalayas ang mga CAFGU nga nagatuga sang peligro sa ila baryo. Nakahamtang ang detatsment sa bukana sang poblasyon. Bisan nagapamatuk ang residente, nagtukod ang mga suldado sang mas daku pa nga detatsment para sa dugang pa nga suldado halin sa 54th Engineering Brigade. **AB**

4 upisyal sang BJMP, gindeklarar mga POW

Pormal nga ginbilang nga mga *prisoner of war* (POW) o bihag-sa-gera ang apat nga upisyal sang Bureau of Jail Management and Penology (BJMP) sang Ozamis City nga ara sa kustodiya sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) halin sadtong Hulyo 21. Gindakop sila sang BHB sang hilwayon sang mga Pulang hangaway si Dennis Rodanes samtang ginadul-ong siya padulong sa Davao Penal Colony.

Suno sa pahayag sang Agosto 9 ni Ka Rigoberto F. Sanchez, tagapamaba sang Merardo Arce Command sa Southern Mindanao Region, ang paghatag sang istatus nga POW sa apat nga tinawo sang BJMP pormal nga garantiya sang pagkilala kag pagrespeto sa ila mga basehang kinamatarung. Ang mga bihag amo sanday P/Insp. Murphy Todyog, Jail Warden sang BJMP-Ozamis City; P/Insp. Eric Lamanzares; Special Jail Officer 2 Rogelio Begontes; kag Jail Officer 1 Rolando Bajuyo Jr. Sa pag-atipan sila subong sang Guerilla Front 53 sang Herminio Alfonso Command.

Bisan pa man, ginpaathag ni Sanchez nga padayon nga ginahimo ang imbestigasyon sa apat sa posible nga pag-imbolbar nila sa mga kasong kriminal. Mahimo nga mabawi ang istatus nga POW sang sin-o man sa ila pananglitan pasaka-

an sang mga kasong kriminal sa korte sang pumuluyo. Ginhatagan-kasiguruhan ni Sanchez nga padayon nga respetuhon ang kinamatarung sang apat tubtob ara sa pag-atipan sang BHB. Naatrasar lang ang proseso sang pag-imbestiga sa ila bangud sa mga operasyon militar sang mga tropa sang 8th, 57th kag 61st IB sa mga banwa sang Kitaotao kag Kibawe sa Bukidnon kag sa Arakan sa North Cotabato.

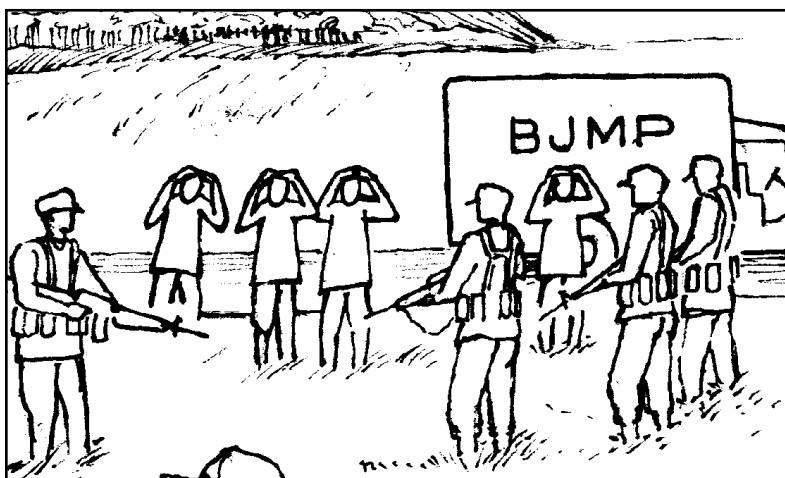
Ipaidalom man sa imbestigasyon sang korte sang pumuluyo sanday Henry Dano, alkalde sang banwa sang Lingig, Suri-gao del Sur kag duha ka militar

nga nagaserbi nga mga eskort niya. Sanday Dano kag duha niya nga badigard gin-aresto kag gindisarmahan sang BHB makaligad salakayon nila ang iya balay sa Barangay Sabangan, Lingig sang Agosto 6 sang aga.

Ginahibalo man ang pagka-imbolbar ni Dano sa mga armadong operasyon batuk sa pumuluyo lakip ang pagtipon sang datos-paniktik, pagrekluta kag paglista sang mga sibilyan sa mga grupong paramilitar pareho sang CAFGU kag pagmentenar sang pribado nga armadong armi.

Pagaimbestigahan man ang iya mga badigard nga sanday Cpl. Alrey Villasis Desamparado kag Pfc. Allan Pelino, pareho nga myembro sang Intelligence Section sang 75th IB sang 4th Infantry Division sang Philippine Army. Siling sang MAC, ang ila pagserbi bilang mga "military escort" ni Mayor Dano tabon para sa ila hilikuton bilang operatibang paniktik. Sang arestuhon sila nakuha sa ila ang

mga dokumento nga nagapamatuod nga sila mga elemento sang S-2 sang 4th ID. Pagadesisyunan pa pagkatapos sang ginahimo nga imbestigasyon sa ila kon hatagan sila sang istatus bilang POW, suno kay Sanchez. **AB**

Opensiba sang mangunguma ang sabat sang pumuluyo sang Southern Tagalog

Ini ang masunod nga bahin sang artikulo kaangut sang kahublagan sang mangunguma sa Southern Tagalog. Basahon ang una nga bahin sa isyu nga Hulyo 21, 2011 sang Ang Bayan.

Nahugpong subong sa isa ka malig-on nga pangrehiyong sentro sang kahublagan sang mangunguma ang mga imol sa kaumhan sang Southern Tagalog (ST). Nag-umpisa liwat nga magbangon ang mga pangprubinsya nga tsapter sini halin sa nagpabilin nga 54 tsapter sa lain-lain nga lebel sang organisasyon nga makita sa lugar nga may mga kasong agraryo kag pagpalayas sa masang mangunguma. Padayon ang pagpalapad kag pagtukod sang mga tsapter sa lain-lain man nga lebel.

Ang mga tsapter sa isla nga prubinsya sang rehiyon amatamat man nga nakabawi sa masingki nga bunal nga gindulot sang militarisasyon kag terorismo sang estado sining nakaligad nga mga tuig.

Regular ang mga pagpulong kag konsultasyon sang mga asosasyon sang mangunguma. Nagapasinsin ang mga paghatag sang pangmasa kag pangpulitika nga pagtuon sa mga komunidad sa kaumhan. Halin sa pagtuon sa manggaranon nga inagihan sang paghimakas sang mangunguma, natumod subong ang mga pangunahon nga isyu kag kampanya pangmangunguma nga nagakadapat ilunsar para mapahulag ang pinakadamo nga numero sang pumuluyo.

Gamit ang kaugalingon nga kusog, indi lang nasagang sang mga mangunguma ang pinakamasingki nga pagpang-atake sa ila nga mga kinamatarung kag kaayuhan, madinalag-on man nila nga nasulong ang ila nga interes kag kaayuhan. Nahimo nila ang mga ini paagi sa paglunsar sang militante nga mga kampanya nga nagpalapad sa ila nga mga organisasyon kag nagpalig-on sa ila kubay. Upod diri ang wala kahadlok nga pagbato sa militarisasyon kag paglapas sa tawhanong kinamatarung kag sa saywar sang mga espesyal nga ahente sang estado sam-

tang pursigido nga ginasulong ang paghimakas para sa tunay nga repormang agraryo.

Para sa tunay nga repormang agraryo. Ginpamatud-an sang inagihan kag bulawanon nga tradisyon sang militanteng kahublagan sang mangunguma sa rehiyon nga ang pag-abante sang paghimakas para sa tunay nga reporma sa duta ara sa ila mismo nga mga kamot.

Ginasakdag sang kahublagan sang mangunguma sa rehiyon ang programa sa repormang agraryo nga tunay nga magpahilway sa ila nga sahi halin sa kaimulon kag wala-duta paagi sa aktibong pagsulong sini sa kaumhan sang rehiyon. Ginapabilin nila nga produktibo ang mga duta nga agrikultural kag ginapalig-on ang kooperatibismo sa mga kolektibong ulumhan para pisikal nga sakdagon ang mga kadutaan nga gin-agaw sang mga agalon nga mayduta kag o ginatuyo nga ipaidalom sa mga *real estate developer* sa pagbaylo-gamit.

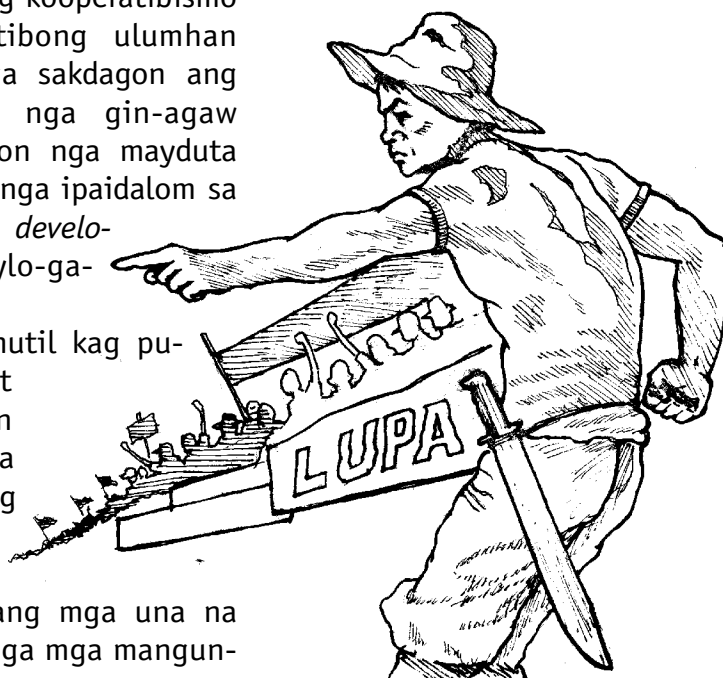
Ang pagkainutil kag puno sang buslot nga probisyon sang bogus nga CARP wala sang kahigayunan para padayon nga magsalig ang mga una na nga natiplang nga mga mangun-

guma sa paltik nga repormang agraryo sang estado. Sistematisiko nga ginbalikan kag ginokupar sang mga mangunguma ang mga kadutaan nga ginpaidalom sa CARP nga bag-o pa liwat nakonsentra sa mga agalon nga may-duta kag *developer* kolektibo na nga ginpamanggad sang mga mangunguma para mapabilin nga produktibo kag agrikultural.

Bulawanon ang mga inagihan nga ini sa nangin paghimakas sang mga mangunguma halin sa mga binukid sang Quezon kag Batangas tubtob sa kapatagan sang Cavite bisan pa halos napatung-an na sang mga sentrong komersyal ang mga duta nga ulumhan.

Madamo nga komunidad sang mangunguma ang nabene-pisyuhan sang ila nga ululupod nga paghulag nga nagresulta sa pagpanubo sang renta sa duta, pag-agum sang mas rasonable nga partehan sa ani, pagpataas sang sweldo sa mga mamumugon sa uma kag iban pang benepisyo pang-ekonomya.

Kontra-militarisasyon. Katuwang sang pagpang-agaw sang duta ang pagpamwersa sa pumuluyo nga ginaagawan sang kinamatarung, halin sa simple nga pagpang-ipit kag pagpamahog tubtob sa hayag nga terorismo. Ginagamit ang lain-lain nga ahensya kag institusyon

sang estado para ipatuman ang mga pasista kag kontra-pumuluyo nga padihot.

Indi katingalahan nga nagatambak sa lain-lain nga mga prubinsya sang rehiyon ang mga tropang militar. Sa Batangas, halimbawa, indi magnubo sa 7 batalyon sang Philippine Army kag Philippine Air Force ang nakaistasyon. Diri man ang pinakadamo nga dokumentadong kaso sang halambalanon sa duta.

Sa amo man, wala nagbag-o ang kadamuon sang pwersa sang militar sa Quezon kag Mindoro sa malawig nga panahon. Sa mga lugar nga ini ginakabig sang estado nga may pinakamabaskog nga rebolusyonaryo kag armadong pagbato ang mga imol sa kaumhan. Ang mga pwersang militar diri ang mayor nga tagapatuman sang mga programa nga maki-agalon nga mayduta.

Labi pa nga nagdamo ang ginatambak nga pwersa militar sa rehiyon pagkatapos ideklarar sang Disyembre 2010 ang Oplan Bayanihan, ang pinakabag-o nga programa nga *counterinsurgency* sang AFP.

Liw-as sa gusto pagwaon sang rehimen nga nagbuhin na ang mga abuso militar sa OPB, labi pa nga nagdamo ang mga kaso sang paglapas sa tawhanong kinamatarung kag sibil sa rehiyon. Pamatuod diri ang 12 biktima sang pangpulitika nga pagpamatay nga nalista sa panahon ni Aquino. Ginbuhi man ang ginpasaka nga himu-himo nga kaso sa ginatawag nga ST-72 nga daan na nga nabasura sa korte bangud sa teknikalidad kag kakulang sang basehan.

May ara nga 55 bilanggong pulitikal sa ST. Lakip diri si Darwin "Tatso" Liwag, pangaduha nga tagapangulo sang Katipunan ng mga Samahang Magbubukid sa Timog Katagalugan. Kadam-an sa mga bilanggong pulitikal sa rehiyon mga lider-mangunguma o halin sa mga komunidad sang mangunguma.

Ginpasingki nga pagpaniplang. Indi lang hayagan nga kalakasan ang kinahanglan batuan sang mga mangunguma sa rehiyon. Katuwang sang pamwersa ang pagpaniplang. Para diri gintukod o ginpahulag sang estado ang mga nagapakuno-kuno nga asosasyon sang mangunguma nga nagasabwag sang mapaniplang nga mga kaisipan.

Kalakip diri ang AKBAYAN, UNORKA, PAKISAMA, PARRDS, PAMMBUKID-KA, KASAKA-TK, KMBP, CARET, AR NOW, CENTRO-SAKA kag PEACE Foundation (Araro PL) sa nagapakuno-kuno maki-mangunguma nga organisasyon. Ang mga ini ang nagaserbi nga espesyal nga ahente sa saywar sang gubyerno kag AFP para ilihis ang dalan sang masang mangunguma sa mapanghilway nga handum sini kag ipabilin ang pagharing pyudal kag malapyudal sa kaumhan.

Nakalista ang may 20 magagmay nga grupong repormista kag paltik nga organisasyon sang mangunguma sa rehiyon. Nagtinguha sila nga ilulong sa repormismo ang sahing mangunguma paagi sa pagguba sa nga kahublagan kag pahiliusa sang imol sa kaumhan para padayon nga makapanghimulos kag makahari ang mga agalon nga mayduta kag mga kahimbon sini.

AB

Pagpamatuk sa pagmina sa Jiabong, Samar

Mabaskog nga ginapamatukan sa subong sang pumuluyo ang nagahana nga daku nga pagmina sa Jiabong, Samar, isa ka higad-baybay nga *fifth-class* nga banwa malapit sa Catbalogan nga kabisera sang prubinsya. Upod ang Jiabong sa 16,397 ektarya nga gin-aprubahan sang gubyerno para sa pagmina sang 2004 pa. Sa *bauxite* pa lang, ginatantya nga ang \$24 milyon nga balor nga pwede minahon ang ginalawayan sang mga dumuluong.

Sa banwa, nagalab-ot sa 2,000 ektarya ang naaprubahan bilang konsesyon sa pagmina, o halos sangkatlo sang kabilugan nga 6,700-ektaryang erya sang Jiabong. Sa subong, nag-umpisa na ang eksplorasyon sang Manganese Mineral Belt Mining and Development Corporation (MMBMDC) para sa *aluminum*, *bauxite* kag *manganese*. Ang MMBMDC ginapanag-iyahan sang mga negosyante halin sa South Korea. Target man sini nga palaparon ang operasyon pakadto sa mga kaiping nga banwa sang Catbalogan kag Motiong.

Suno sa alyansa sang JINGYAP (Jiabongnon Nagkakaurusa nga Parag-uma Hingyap Kauswagan), lubos nga ginakabalak-an sang magagmay nga mangunguma kag mangingisda sa Jiabong ang nagahana nga pagmina. Lubos nga nagaantus ang mga mangunguma sa banwa nga kulang o wala sang kaugalingon nga duta kag biktima sang pyudal kag malapyudal nga pagpamigos.

Ginakabalak-an man nila ang mangin epekto sang pagmina sa pagpangtahong nga ginasaligan sang banwa kag ginatantya nga nagabalor sang P32 milyon kada tuig. Ang Jiabong ang pinakadaku nga suplayer sang tahong sa Eastern Visayas kag isa sa pinakadaku sa pungsod. Nagaabot ang produkto nila tubtob Davao, Bicol kag Maynila. May inagihan na sila sa halit nga tunga sang pagmina sa pagpangtahong.

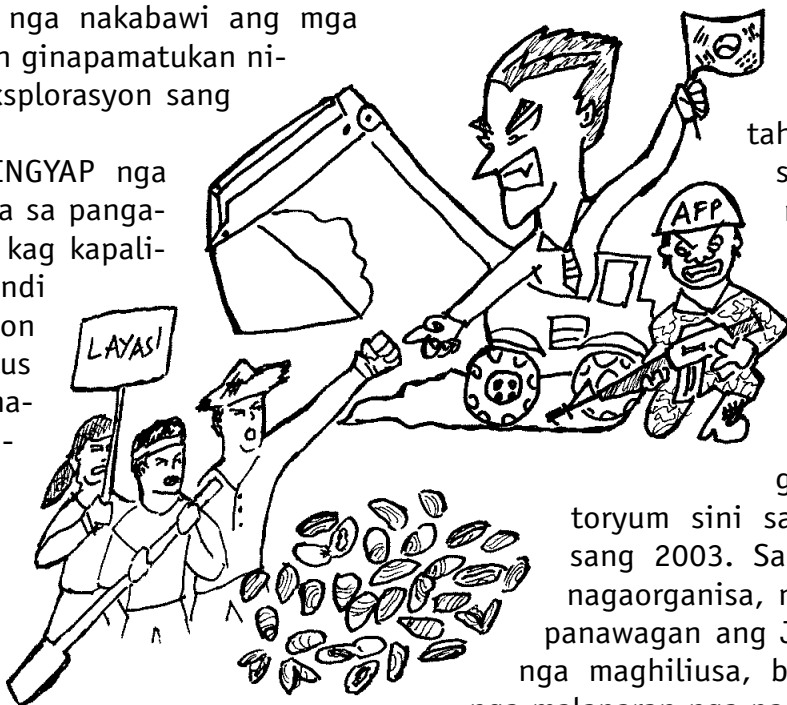
Sang 2009, gulpe lang nagtibusok ang produksyon sang tahong kag gintudlo ang malaparan nga polusyon bilang kabangdanan. Sa subong, bunga sang operasyon nga pagpanglimpyo nga ginhimo sang lokal nga gubyerno nakakuha sang katumbas nga 37

trak sang basura kag *pollutant* halin sa 67 ektarya nga nakatalana sa pagpangtahong. May daku nga salabton diri ang Philippine Alumina Mining Corp. bangud ang basura sa nauna nga eksplorasyon sini ang nangin rason sang kontaminasyon sang dagat.

Amat-amat pa lang nga nakabawi ang mga manugtahong kon sa diin ginapamatukan ni-la ang nagahana nga eksplorasyon sang MMBMDC.

Ginainsister sang JINGYAP nga makahalalit ang pagmina sa pangabuhian, ikaayong lawas kag kapalibutan sang banwa. Indi malawigan nga solusyon ang pagmina sa pag-antus sang magagmay nga mangunguma kag mangingisda sa atubang sang kawad-on sang tunay nga repormang agraryo kag pungsodnon nga industriyalisasyon. Mahimo nga mahiluan indi lang ang dagat kundi

pati ang mga palayan sa Jiabong kag ang mga *watershed* diri kag sa Catbalogan. Mahimo nga mangin kabangdnan ang pagmina sang mga kalamidad pareho sang pagbaha kag *landslide*.

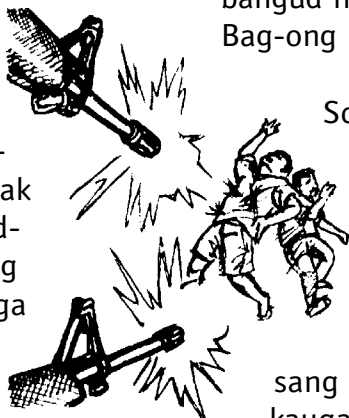
Ginpakamalaut man sang JINGYAP ang militarisasyon bangud ginaprotektahan sini ang interes sang mga dumuluong nga kumpanya sa pagmina kag mga korap nga upisyal.

Ginahangkat sang JINGYAP ang lokal nga gubyrno sa isla nga panindugan ang 50-tuig moratoryum sini sa daku nga pagmina sang 2003. Samtang, padayon nga nagaorganisa, nagahulag kag nagapanawagan ang JINGYAP sa pumuluyo nga maghiliusa, batuan ang nagahana nga malaparan nga pagmina. **AB**

Aktibista nga minorya sa Davao del Sur, ginpatay

Ginpatay sang Agosto 4 sang tatlo ka armadong lalaki nga ginaspetsahan ahente sang militar si Dioquino Scudro, 49 anyos, katapo sang tribong Tagakaolo. Natabo ang pagpatay sa sulod mismo sang puluy-an sang biktima sa Sityo Sulok Talaod, Barangay Ticulon, Malita, Davao del Sur.

Mga alas 10:15 sang gab-i sang may nagpanuktok nga lalaki sa ila nga balay. Sang magbalibad si Scudro nga buksan siya ginpwera ini sang tatlo ka armadong lalaki kag ginsulod ang iya kwarto. Gilayon nga gintiro kag napatay ang biktima. Nasaksihan sang anak nga babae ni Scudro nga si Jinky ang pagtiro sa iya nga amay. Nakita pa niya ang tatlo ka kriminal nga nagpadulong sa dalan pakadto sa Baryo Little Baguio.

Suno sa Barugkatungod, isa ka grupo nga nagasakdag sa tawhanong kinamatarung, si Scudro kag iya nga mga pamilya nabutang sa listahan sang mga ginabantayan sang 39th IB bangud nagasuporta kuno sila sa Bag-ong Hangaway sang Banwa.

Aktibong katapo si Scudro sang Pig-unawan (Paghiliusa), isa ka organisasyon sang mga pungsodnong minorya nga nagaduso sang ila kinamatarung sa duta sang ila katigulangan kag kaugalingon nga determinasyon. Aktibo man siya sa mga kampanya batuk sa pagmina kag

pagpang-agaw sang duta.

Gindugang sang Barugkatungod nga pilit ginapatuman sang 39th IB ang *food blockade* sa Pangaleon, Manuel Peralta, Little Baguio kag Datu Danwata, tanan sa banwa sang Malita. Tatlo tubtob lima ka kilo lang sang bugas ang ginapahanugutan nga baklon sang pumuluyo sa nasam-bit nga mga lugar.

Siling sini, maathag nga nagatuga sang kahadlok kag kabudlayan ang ginahimo sang militar sa pumuluyo kag indi matuod nga nagadala sang kalinungan kag kauswagan ang Oplan Bayanihan sang rehimen.

Nagapanawagan sila sa mga lokal nga gubyrno sang Davao del Sur nga maghimo sang ti-kang para mabuhinan ang nagalala nga kahimtangan sang tawhanong kinamatarung sa Malita. Nagapangayo man sila sang bulig sang mga tawong simbahan, mga abogado kag iban pa nga nagasuporta sa tawhanong kinamatarung. **AB**

Mga upisyal sang CMU, ginreklamo sa Ombudsman

Ginpasakaan sang mga kasong administratibo kag kriminal sa Mindanao Regional Office of the Ombudsman sa Cagayan de Oro City sang Agosto 8 ang mga upisyal sang Central Mindanao University (CMU) kag mga armadong gwardya sini kaangut sang pagpangtiro sa nagprotesta nga mga mangunguma nga katapo sang Buffalo-Tamaraw-Limus (BTL).

Kalakip sa mga kaso nga ginpasaka sang mga mangunguma sang BTL sa Ombudsman ang malala nga pagpang-abuso sa awtoridad, indi nagakadapat nga gawi sang isa ka upisyal sang banwa, malala nga pagpamahog kag pagpamilit kag pagpanakit.

May pila ka simana na nga nagakampo sa gwa sang CMU ang mga mangunguma nga katapo sang BTL sang lusubon sila sang Hulyo 14 sang 15 ka armadong gwardya sang unibersidad. Ang ila aktibidad kabahin

sang “Operation Tikad” (bungkalan) nga ginapamunuan sang KASAMA-Mindanao.

Wala sang pili nga ginpangtiro kag ginbakol sang mga armadong gwardya ang mga nagakampo nga mangunguma kag mga tagasuporta nila. Pito sa mga mangunguma ang napilasan bunga sang kalakasan nga ina, suno sa Amihan-Northern Mindanao Region, isa ka grupo sang mga mangunguma.

May pila ka dekada na ang paghimakas sang mga mangunguma sang BTL para sa duta.

Ginaduso sang 800 pamilya nga mangunguma ang kinamatarung nila nga italauma ang 400 ektarya nga bakante nga duta sang CMU. Kabahin ini sang kabilugan nga 3,084 ektarya sang unibersidad. Ginasuportahan sang pangprubinsya nga guberno sang Bukidnon ang ila kinamatarung nga italauma ang nasambit nga duta.

Pero halin sining temprano nga bahin sang 2011 nangin maigting na ang paghimakas sang mga mangunguma sang BTL sang magdesisyon ang administrasyon sang CMU nga palayason sila sa ila nga ginabungkal nga duta bangud sa plano sini nga paarkilahan ang duta sa mga multinasyunal nga korporasyon. Isa diri ang Davao Agri-Ventures Corporation (DAVCO) nga subong na nagasarbey sa komunidad sang mga taga-BTL. **AB**

3 mangunguma sa Negros, gindukot

Tatlo ka mangunguma ang gindukot sang mga ginadudahan nga ahente sang militar kag Revolutionary Proletarian Army (RPA) sang Hulyo 19 sa banwa sang E. B. Magalona, Negros Occidental. Ang tatlo ka mangunguma amo sanday Michael Celeste, Gerald Abale kag Jully Devero.

Sunod-sunod nga pwersahan nga ginkuha sang mga armadong lalaki nga nakasuksok sang *bonnet* ang mga biktima sa ila nga mga balay sa Barangay Calusong. Ang pila sa mga nagdukot nakauniporme sang *camouflage*, suno sa KARAPATAN Negros.

Una nga gindukot si Devero, 56 anyos. Ginsulod ang iya nga balay sa Sityo Mañaque. Pwersahan nga ginkuha sang mga kriminal ang mangunguma sa atubang sang iya asawa kag anak nga wala sang kon anuman nga paathag.

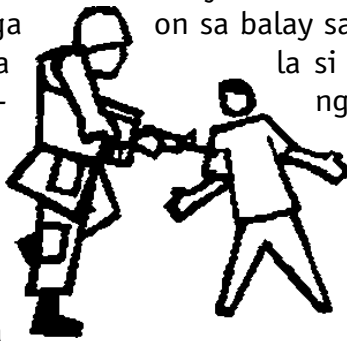
Makaligad ang isa ka oras gindukot naman nila si Gerald Abale, 32 anyos. Suno sa asawa niya nga si Clemencia, gintayaan si Gerald sang pusil sang masobra walo ka lalaki nga ang pila sa ila nakasuksok kamoplahe. Hugot nga ginhakos ni Clemencia si Gerald. Pero ginhambalan siya sang

isa sa mga nagdukot nga “gusto bala nga diri namon patyon ang imo nga bana?”

Halos kadungan sang pagdukot kay Abale, ginpalibutan man sang napulo ka armadong lalaki ang balay ni Danilo, amay ni Michael Celeste. Ginpamangkot nila si Danilo kon diin ang ila bata nga lalaki. Pagkatapos sini ginkadtuan nila ang balay ni Michael, nga 50 metros lang ang kalayuan sa balay sang iya amay. Samtang ginadala nila si Michael ginpahog ang iya pamilya nga indi na sila pagsundan pa.

Si Celeste katapo sang National Federation of Sugar Workers. Sang Hulyo 2007, siya gintortyur sang ginadudahan nga mga katapo sang RPA. Sining Mayo 26 lang liwat nga ginpahog si Devero ni

Raul Casiple, isa ka lider sang RPA. Nagapati ang mga pamilya sang tatlo ka biktima nga mga sulda sang militar kag RPA ang may kahimuan sang pagdukot sa ila. Tuyo nila nga magsabwag sang kahadlok sa kubay sang pumuluyo sa Negros, suno kay Rodel Mesa, pangkabilugang sekretaryo sang Unyon ng mga Mamumugon sa Agrikultura. **AB**

Badigard ni Palparan, imbolbado sa kaso nga pagdukot

POSITIBO nga ginkilala sang isa ka testigo ang isa sa mga badigard ni Gen. Jovito Palparan bilang upod sa mga suldado nga nagdukot sa tatlo ka aktibista sang Hunyo 2006 sa Hagonoy, Bulacan.

Si S/Sgt. Edgardo Osorio sang 24th Intelligence Security Unit sang Philippine Army positibo nga ginkilala ni Wilfredo Ramos, isa ka mangunguma nga nakasaksi sa pagdukot sa mga estudyante sang University of the Philippines nga sanday Karen Empeño kag Sherlyn Cadapan kag sa mangunguma nga si Manuel Meriño. Siling ni Ramos, gintayaan pa siya ni Osorio sang pusil sang matabo ang insidente. Apat pa ka upisyal militar ang ginkilala ni Ramos nga kalakip sa mga nagdukot kanday Empeño.

Sanday Empeño ginkulong sa lain-lain nga kampo militar sa Central Luzon kag nag-agi sang grabe nga tortyur sa kamot sang mga tinawo ni Palparan, suno sa isa pa ka saksi. Tubtob subong, wala gihapon sila ginpakita sang militar.

Si Osorio gintudlo ni Ramos sang updan sang sarhento si Palparan sang Agosto 19 sa *preliminary investigation* sang kaso nga *kidnapping*, *illegal detention* kag *rape* nga ginkiha sang mga iloy nanday Empeño kag Cadapan batuk sa berdugo nga heneral. Sang gintudlo sang testigo si Osorio gilayon siya nga gin-upod sang korte sa listahan sang mga akusado. Ginmanduan siya nga magsumiter sang *counter-affidavit* kag magtambong sa masunod nga pagbista sa Agosto 31.

Samtang, bunga sang ginaatubang niya nga mga kaso ginmandu na ni DOJ Sec. Leila de Lima ang paglakip kay Palparan sa *immigration watchlist* o mga personahe nga wala ginapahanugutan nga maggwa sa pungsod nga wala sang pahanugot halin sa DOJ. AB

Pungsodnon nga minorya, nagrali sa Mendiola

BILANG pagsaulog sang Pangkalibutanon nga Adlaw sang mga Katutubo sang Agosto 9, nagrali sa Mendiola, Maynila ang mga tiglawas sang lain-lain nga tribo pareho sang Igorot, Aeta, Dumagat kag Lumad halin sa Mindanao.

Ginpakamalaut nila ang padayon nga pagpang-agaw sa mga katigulangan sang mga pungsodnong minorya kag paglapas sang ila tawhanong kinamatarung. Suno sa Kalipunan ng mga Katutubong Mamamayan ng Pilipinas (KAMP), apektado sang pagmina ang 50% sang mga duta sang katigulangan sa pungsod. Sa Cordillera, mga 60% sang kabilugan nga kadutaan sa rehiyon ang may nag-ope-reyt nga minahan. Samtang, sa Surigao del Sur kag Agusan del Norte

93,740 ektarya na sang mga duta sang katigulangan ang may aplikasyon.

Biktima man sang kalakasan ang mga pungsodnon nga minorya. Sa kamatuoran, siling sang KAMP, isa sila sa mga target sang Oplan Bayanihan. Walo ka minorya na ang nangin biktima sang ekstrahudisyal nga pagpamatay sa idalom sang rehimeng Aquino. Pinakaulihi nga biktima si Dioquino

Scuadro. (Tan-awon ang kaangut nga artikulo sa pahina 11.) Nag-sabwag man sang kahadlok ang militar kag paramilitar sa mga komunidad sang Lumad sa lain-lain nga lugar sa Mindanao, labi na sa Far South AB

Mga imol, nagsulong sa upisina sang Ayala

ISA ka aksyon protesta ang ginlunsar sang Kalipunan ng Damayang Mahihirap (KADAMAY) kag Alyansa Kontra-Demolisyon (AKD) sang Agosto 12 sa University of the Philippines-Ayala Techno Hub sa Quezon City. Ginbato nila sang lutak ang pwertahan sang upisina sang Ayala sa UP-Techno Hub kag ginduso nga untaton ang demolisyon sa Sityo San Roque, Barangay North Triangle sa Quezon City.

Suno kay Estrelita Bagasbas, tagapangulo sang AKD, nakahanda liwat ang imol nga depensahan ang ila nga puluy-an pareho sang ginhimo nila sang Septyembre 2010. Ginhangkat man ni Bagasbas ang rehimeng Aquino nga indi liwat magsayup nga kuhaon ang duta sa Sityo San Roque halin sa mga imol. Gin-akusar sang KADAMAY nga manuglanggab sang duta ang Ayala bangud desidido ini nga kuhaon ang kadutaan sa North Triangle bisan linibo nga pamilya ang madulaan sang puluy-an kag palangabuhian.

Napaslawan man siling nila ang gubyrno sa proyekto sini nga relokasyon sa Montalban, Rizal bangud katunga sa mga nagbakwet nagbalik man sa North Triangle bangud sa kawadon sang palangabuhian didto.

Nagpanindugan ang mga imol nga indi nila pag-untaton ang pagpakigbato tubtob wala ginasabat ang ila nga mga demanda. AB

Nagalala nga krisis sa utang sang US

Ginaatubang sang US ang daku nga krisis sa utang. Ang bug-at sang problema nga ginbunga sang daku nga gasto sa pag-lunsar sang mga gera kag pagsalbar sang daku nga kapitalista sa pinansya ginapapas-an subong sa pumuluyong Amerikano.

Sining nagligad nga binulan, nakaabot na ang kabilugang utang sang US sa natalana nga limite nga \$14.3 trilyon. Para makapangutang liwat sang pondo para padalagnon ang gubyer-no, kinahanglan sang Kongreso sang US nga magpasar sang bag-ong layi para pataason ang nauna sini nga gintalana nga *debt ceiling* o kutod sa pagpa-ngutang.

Daw nagluntad ang masingki nga bebate sa tunga sang mga Republican kag Democrat, ang duha ka pinakadaku nga partido sa US. Apang sa ulihi, nagkasu-got ini nga pataason ang *debt ceiling*. Kadungan sini, nag-i-sa sila nga maghimo sang mala-paran nga pagbuhin sang pondo para sa serbisyo sosyal sa su-lod sang 10 tuig. Lakip sa mga buhinan nga badyet ang sa Medicare, Social Security kag benepisyo sa pagretiro.

Nagpakuno-kuno pa si Pres. Barack Obama kag mga Democrat nga gusto man ni-la nga pataasan ang buhis sa daku nga korporasyon. Pero sa katapusan, wala nila gin-pamatukan ang pagbuhin sang masobra \$1 trilyon sa mga pangpubliko nga serbisyo sa sulod sang isa ka tuig. Ini na ang pinakadaku nga buhin sa kasaysayan sang pungsod. Ginatun-an pa kon paano maduga-ngan sang \$1.5 trilyon ang ibu-hin sa mga gas-to pangkati-lingban.

Krisis sa

utang. Padayon nga nagdaku ang utang sang US sining nagli-gad nga mga tuig. Ang kabilu-gang utang sini nga \$14.3 tril-yon katumbas na halos sang Gross Domestic Product o kabi-lugan nga balor sang ekonomya sang US.

Ang mayor nga rason sang paghabok sang utang sang US sining nagligad nga tinuig amo ang pagsalbar sang gubyrno sa mga nagakalaputo nga daku nga bangko, kumpanya sa pinansya kag lain-lain nga daku nga ne-gosyo halin 2008.

Suno sa isa ka pagtuon sang Federal Re-serve (nga n a g a -

tindog nga bangko sentral sang US), nagalab-ot sa \$16 trilyon ang gintalana sang US diri sa porma sang mga sikreto nga pautang nga nagresulta sa pag-habok sang utang halin \$9.2 trilyon sang 2007 pakadto sa subong nga \$14.3 trilyon.

Isa pa ka rason sang pagha-bok sang utang ang pagdaku sang gasto sa gera kag pagbu-hos sang pondo sa militar. Halin \$259 bilyon sang 2000, halos nagdoble ini pakadto sa \$560 bilyon sining 2011. Sa pina-kaulihi nga pagtuon sang Wat-son Institute for International Studies sa Brown University, ginatantya nga ara sa tunga sang \$3.2 trilyon kag \$4.0 tril-yon ang gingasto sang US sa mga gera sini sa Iraq, Afghanis-tan kag Pakistan.

Isa man ka mayor nga rason ang daku nga buhin o palugit sa utang (*tax break*) nga ginhatag sang rehimeng Bush sadto sa mga nagakaputo nga korporas-yon. Suno sa pagtanya sang isa ka ahensya, nagalab-ot ini sa \$2.5 bilyon sang 2008-2010.

Epekto sa pumuluyo. Wala sang iban kundi ang pumulu-yong Amerikano ang ginapa-pas-an sang bug-at sang utang. Kuno malawig kag mainit ang nanging bang-gianay angut sa pagtaas sang *debt ceiling*. Apang sa aktwal, bisan makadali lang wala ginkwestyon sang mga pulitiko nga representante sang daku nga monopolyong kapitalista ang mga polisiya nga naglubong sa ila sa tu-man kadalom nga kumu-noy sang pautang.

Wala nila ginbawi ang multi-trilyon nga pondo nga ginpangsalbar sa mga imper-yalistang korpo-rasyon bisan pa sa aktwal, ginbulsa lang

ini sang mga presidente kag upisyal sang mga kumpanya nga ini. Wala nila gin-atras ang ila mga pwersa sa mga pungsod nga ginsalakay kag gin-ukopa nila.

Sa baylo, ginsentro sang gubyernong Obama ang atensyon sini sa pagbuhin sang pondo sa mga serbisyo sosyal pareho sang pondo sa ikaayong lawas, edukasyon, pabalay, transportasyon kag iban pa nga sadto pa man gamay ang balor. Sa subong, halimbawa, ang pondo para sa nasambit nga serbisyo nag-aabot lang sa 15% sang badyet sang pungsod.

Sa idalom sang plano ni Obama, magalab-ot sa \$1,300 kada tuig ang ibuhin nga mga benepisyo sa mga pensyonado nga Amerikano. Bisan pa man, nakahanda nga buhinan sang tubtob \$300-500 bilyon ang Medicare (kaseguruhan sa ikaayong lawas). Nakahanda naman nga buhinan sang \$70 bilyon ang badyet sa edukasyon.

Wala sang pulos nga ti-kang. Sa indi magdugay, mapaslawan ang subong nga mga tikang sang gubyernong Obama nga lubaron ang problema sa padayon nga nagadaku nga utang. Ang pagdaku sang utang sang US repleksyon lang sang nagapadayon kag nagalawig nga pagkahagmak sang bilog nga ekonomya sa isa sa pinakamalala nga resesyon sang pangkalibutanon nga sistemang kapitalista.

Ang mga tikang sang gubyernong Obama labi lang nagbuyagyag sa pumuluyo nga Amerikano sang pagkagaruk sang sistemang kapitalista. Pat-ud ini nga magtuga sang daku nga paghimakas sang masang Amerikano sa mga palaabuton nga panahon.

AB

Pag-alsa sang pumuluyo sa UK, gintapna

NAGALAB-OT sa 1,103 ang gin-aresto, 654 ang ginkasuhan kag 5 napatay sang tapnaon ang pag-alsa sang mga mamumugon, pamatan-on kag migrante sining Agosto sa United Kingdom (UK).

Nangin mitsa sang pag-alsa ang pagprotesta sang mga pamatan-on batuk sa pagpatay sang mga pulis sang Agosto 4 kay Mark Duggan, isa ka 29 anyos nga Briton. Nagprotesta sang Agosto 6 ang mga pamilya kag abyan niya sa Tottenham Police Station kag nagpangayo sang katarungan. Ginbungkag sang mga pulis ang paghulag. Diri na naglupok ang kaakig kag disgusto sang pamatan-on nga Briton sa ila nga kahimtangan, kag naghagunos ang protesta indi lang para sa katarungan kay Duggan kundi para sa ila tanan.

Ginhabuyan sang mga nagprotesta sang *petrol bombs* kag mga bote ang pwersa sang pulis kag ginbalusan sila sang pagpaniro, pagpamomba sang tubig, tirtas kag pangbakol. Gin-okupar man sang mga nagprotesta ang pila ka istasyon sang tren kag bilding. Ginkansela man ang mga klase, trabaho sa syudad kag pati ang natalana tani nga hampang sang *football*. Naglapnag ang pag-alsa sa mga lugar sa London kag sa gwa sini pareho sang Birmingham, Bristol, Liverpool kag Manchester. Sang Agosto 9, ginmanduan ni UK Prime Minister David Cameron ang 16,000 pulis nga tapuson na ang pag-alsa nga gintawag niya nga "riot". Nagpamalay-balay ang mga pulis para arestuhon ang mga nag-upod sa pag-alsa.

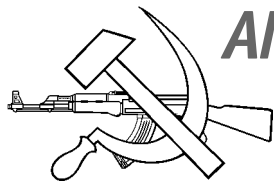
Ang natabo nga pag-alsa ang pinakadaku nga paghulag halin 1980. Sabat ini sang pumuluyo sa ginaatubang nila nga malala nga kaimulon. Bangud sa malala nga krisis nga nagabay sa UK sining nakalipas nga mga tuig nagtaas ang numero sang wala trabaho. Daku ang ginbuhin sa badyet para sa mga serbisyo sosyal. Kadungan sini nagtaas ang presyo sang balaklunon kag serbisyo. Isa ka milyon nga pamatan-on nga ara sa edad 25 anyos panubo o halos 20.3% sang kabilugan nga pamatan-on sa UK ang wala sang trabaho.

Ginatos ka libo, nagprotesta sa Chile

NAGLAB-OT sa 100,000 estudyante halin sa lain-lain nga eskwelahan sa Chile ang nagralli sang Agosto 6 para iduso sa gubyerno ang reporma sa edukasyon. Ginpanawagan nila ang pagtalana sang mataas nga badyet sa edukasyon kag pagpanubo sa matrikula sa mga pribadong eskwelahan. Nagalab-ot lang sa 4.4% ang kabilugang kita sa pungsod ang ginatalana sa edukasyon sa Chile. Mas manubo ini kumpara sa talaksan sang United Nations Education, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) nga 7.7%.

Nagbungguanay ang mga estudyante kag pulis sa Santiago, kapital sang Chile kag ginbomba sang tubig kag ginpalukpan sang tirtas ang mga estudyante agud tabugon. Nagalab-ot sa 874 estudyante ang gin-aresto pagkatapos bungkagon sang mga pulis ang masobra isa ka simana nga aksyon protesta.

Nagumpisa ang serye sang mga protesta sang Mayo sang magbarikada ang mga estudyante sa pila ka eskwelahan. Naglab-ot sa ginatos ka libo ang nagralli sang Hunyo 30 bangud sa kaa-ngut man nga isyu.

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XLII No. 16
Agosto 21, 2011
www.philippinerevolution.net

Editorial

Pamatukan ang padihot nga *charter change* sang imperyalismong US!

Kahimbon ang mga upisyal sang gubyernong Aquino, lubos nga ginaduso subong sang imperyalismong US ang *charter change* (*cha-cha*) o pagbag-o sang 1987 konstitusyon sang Pilipinas. Direktang nagapasilabot ang US sa internal nga halambalanon sang pungsod sa hayag nga pagpamilit sini nga kuhaon ang prubisyon sa konstitusyon nga nagadumili sa mga dumuluong nga korporasyon nga mag-angkon sang mayoryang kontrol sa mga kumpanya nga may operasyon sa Pilipinas.

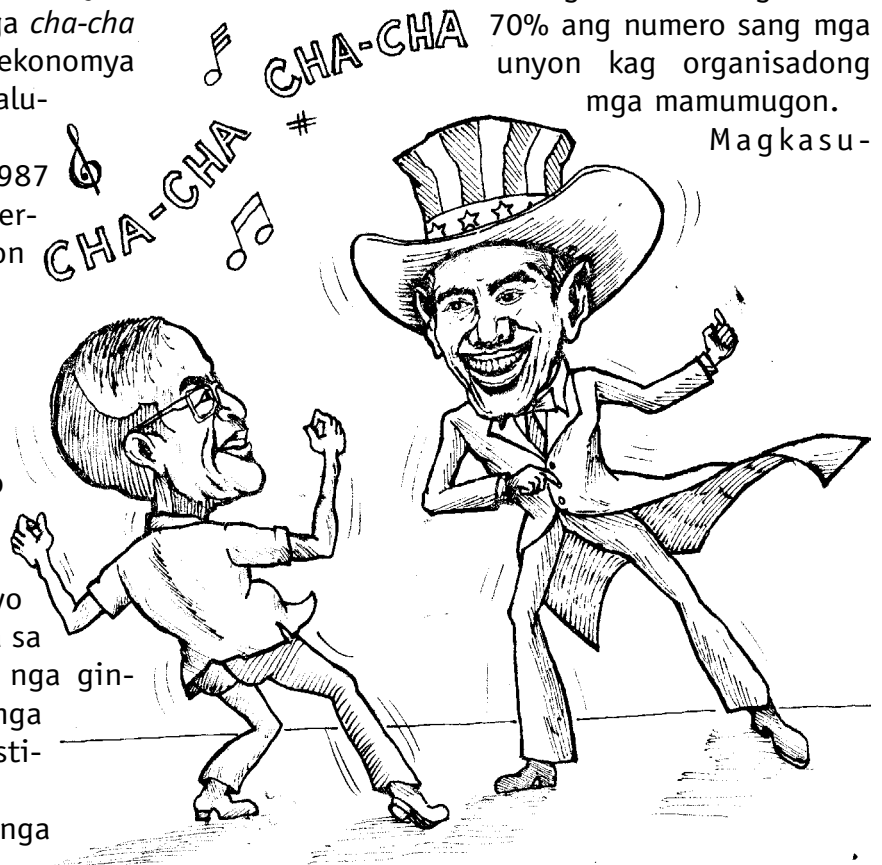
Dapat mabaskog nga pamatukan sang pumulu-yong Pilipino ang maniobra nga ini sang imperyalismong US. Labi lang ini nga magalapak sa kahilwayan pang-ekonomya sang Pilipinas nga ginlapak sa nagtaliwan nga 25 tuig sang mga polisiya sang liberalisasyon, deregulasyon, pribatisasyon kag denasyunalisasyon. Ang ginaduso nga *cha-cha* sang US magabunga sa lubos nga pang-ekonomya nga rekolonisasyon sang Pilipinas kag malubong ini sa labing madalom nga krisis.

Kon usisaon, napaslawan ang 1987 konstitusyon nga pungan ang mga imperyalista nga dambungan ang pungsodnon nga patrimonya sang Pilipinas. Halin sang ulihi nga bahin sang dekada 1980, hugot nga ginapatuman sang magkasunod nga papet nga rehimen ang mga polisiya nga ginpapanaog sang International Monetary Fund kabaylo ang bag-o nga mga utang. Lunsay nakasentro ini sa pagbukas sang ekonomya sa operasyon sang dumuluong nga mga monopolyo kapitalista kag pagkuha sang mga taripa sa dumuluong nga negosyo. Sunud-sunod nga ginaprubahan ang mga layi nga direkta nga nagalapas sa reaksyunaryong 1987 konstitusyon.

Agud “buyukon” ang dumuluong nga

mga mamuhunan, labi nga gintapna ang mga mamugon nga Pilipino kag ginpungan ang pagpataas sang ila sweldo. Ginpasar ang layi sang 1989 nga Wage Rationalization Act nga nagkuha sa pungsodnon nga talaksan sa minimum nga sweldo. Gindugangan man sang Herrera Law ang Labor Code kag ginhatagan-dalan ang kontraktualisasyon sang pangabudlay kag nagpapanaog sang dugang nga mga restriksyon sa kinamatarung nga magwelga. Gingamit ini sang mga kapitalista agud labing panubun ang sweldo kag pungan ang obreros sa pagtukod sang unyon. Sining nagligad nga 20 anyos, halos nalansang ang sweldo sang obreros nga tuman kakulang kumparar sa pagtimbuok sang presyo sang balaklon. Halin sadto nagtibusok sang halos 70% ang numero sang mga unyon kag organisadong mga mamuhunon.

Magkasu-

**Mga tampok
sa isyu nga ini...**

4Ps, perwisyo
kag pagpaniplang
sa imol
PAHINA 3

4 upisyal sg BJMP,
mga POW
PAHINA 7

Nagalala nga krisis
sa utang sg US

PAHINA 13

Mga pagsulundan sa pagbalhag

1. Ang **ginsundan nga pahina**, nga eksakto nga kopya sang pahina 1 maluwas sa mas malus-aw ang *masthead* o *logo* ang para sa mga nagagamit sang *mimeo machine* o nagabalhag paagi sa *v-type*. Gindisenyo ini para hindi madali masamad ang istensil.

2. Pag-*print* sa istensil:

- a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
- b) Kuhaon ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
- k) I-click ang **Properties**
- d) I-click ang **Advanced**
- e) Siguruhon nga naka-set sa **100%** ang **Scaling**
- d) Padayunon ang pag-*print*

3. Ginabuyok ang mga kaupod nga ipaabot sa editorial istap sang *AB* ang anuman nga problema kaangut sang pag-imprenta sa paagi nga *v-type*. Magpadala sang *email* sa *angbayan@yahoo.com*